

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 76 0 Рс 022343 20 Рев
Бања Лука, 25.01.2022. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Биљане Томић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице С.Ч. из К., заступана по С.П., адвокату из Н.Г., против туженог Р.К. из К., заступан по С.К., адвокату из Н.Г., ради заштите права из радног односа, одлучујући о ревизији тужитељице против пресуде Окружног суда у Приједору број 76 0 Рс 022343 19 Рсж 3 од 18.5.2020. године, на сједници одржаној 25.01.2022. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Приједору број 76 0 Рс 022343 19 Рсж 3 од 18.5.2020. године се укида и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Новом Граду број 76 0 Рс 022343 19 Рс 2 од 08.8.2019. године поништене су као незаконите одлуке туженог на основу којих је тужитељица разрјешена дужности директора и на основу којих јој је отказан уговор о раду, слиједом чега је туженом наложено да тужитељицу врати на рад, да је распореди на радно мјесто директора или друго радно мјесто које одговара њеној стручној спреми, те да јој исплати изостале плате од 01.02.2016. године до пресуђења у износу од по 784,90 КМ мјесечно, са порезима и доприносима и уз законску затезну камату. Тужени је обавезан и да тужитељици на име трошкова парничног поступка исплати износ од 2.415,00 КМ са каматом од пресуђења до исплате.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Приједору број 76 0 Рс 022343 19 Рсж 3 од 18.5.2020. године жалба туженог је уважена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужбени захтјев у цијелости одбијен и тужитељица обавезана да туженом накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 1.661,40 КМ и трошкове жалбеног поступка у износу од 375,00 КМ.

Благовременом ревизијом тужитељица побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се оспорена пресуда преиначи тако што би се у цијелости потврдила првостепена пресуда.

У одговору на ревизију тужени предлаже да се ревизија одбаци као недозвољена или одбије као неоснована.

Ревизија је основана.

Предмет спора је захтјев тужитељице да се утврди да је незаконито разријешена дужности директора туженог и да јој је незаконито отказан уговор о раду те да се туженом наложи да је врати на посао и да јој накнади сву изгубљену зараду са доприносима и порезима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужитељица је у фебруару 2014. године именована за директора туженог на период од 4 године и у том својству је са њим 25.02.2014. године закључила уговор о раду; одлуком привременог Надзорног одбора туженог од 31.12.2015. године тужитељица је разријешена дужности директора из разлога што СО К. није усвојила Извјештај о материјално - финансијском пословању туженог у првом полугодишту 2015. године; тужитељици је 04.01.2016. године отказан уговор о раду, а радни однос јој је престао са даном 30.01.2016. године; тужитељица је првостепеном суду поднијела предметну тужбу 02.02.2016. године.

Првостепени суд је удовољио тужбеном захтјеву налазећи да одлука о разрјешењу тужитељице не садржи разлоге за пријевремени престанак мандата директора, да је непознато због чега СО К. није усвојила Извјештај о материјално - финансијском пословању туженог и да тужени није доказао да је тужитељица одговорна за његово лоше пословање.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд изражава став да је тужба преурањена. Овај суд сматра да се тужба није могла поднијети прије истека рока у коме је тужени требао одлучити о захтјеву тужитељице за заштиту права. Осим тога, исти суд је мишљења да би тужитељици у сваком случају мандат директора престао у фебруару 2018. године, као и да она није доказала висину новчаног потраживања на име изосталих плата јер није провела доказ вјештачењем по вјештаку финансијске струке. Из напријед наведених разлога првостепена пресуда је преиначена тако што је тужбени захтјев одбијен.

У ревизији тужитељице се основано указује да је другостепена пресуда захваћена повредама одредаба парничног поступка, ради чега се не може испитати њена правилност и законитост, те да је утемељена и на погрешној примјени материјалног права.

Према одредбама члана 118. став 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске” број 55/07 - Пречишћени текст), радник који сматра да му је послодавац повриједио право из радног односа може да суду поднесе тужбу за заштиту тог права у року од годину дана од дана сазнања за повреду права, а најкасније у року од 3 године од дана учињене повреде. Право на подношење тужбе није условљено претходним обраћањем запосленог послодавцу ради заштите права (став 1. цитираног члана). Стога се у ревизији основано наводи да тужба у конкретном случају није преурањена јер радник истовремено може да користи сва правна средства која су му на располагању, као што је обраћање послодавцу (било усмено било писмено) у смислу члана 117. ЗР, обраћање суду

у смислу члана 118. ЗР и обраћање надлежној инспекцији рада у смислу члана 120. ЗР.

Због погрешног правног става да је тужба преурађена, другостепени суд је пропустио да оцијени релевантне жалбене наводе, а првенствено оне који се тичу оцјене проведених доказа и с тим у вези законитости аката на основу којих је тужитељици престао радни однос код туженог.

Тужитељица у ревизији основано наводи и да је погрешан закључак другостепеног суда да она није у смислу члана 7. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 61/13, у даљем тексту: ЗПП) доказала висину свог новчаног потраживања. Висина тог потраживања се може утврдити и на основу исправа о висини плате директора туженог, па је у таквој ситуацији беспотребно проводити финансијско вјештачење, поготово што ова чињеница међу странкама није ни била спорна.

Из горе наведених разлога је ревизију ваљало уважити и другостепену пресуду укинути на основу чл. 249. ст. 1. и 250. ст. 2. ЗПП те предмет вратити другостепеном суду на поновно суђење.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић